Nº234 (21.642)

2009 гъэм дыгъэгъазэм (декабрым) и 11, мэрем

Тхьэмахуэм тхуэ къыдок

КъБР-м и Президентымрэ Правительствэмрэ я пресс-ІуэхущІапІэ.

●Псапэ

ХуэмыщІахэм

ядоІэпыкъу

Шыхухэм ядэlэпыкъу-нымкlэ Аруан куей цент-рыр къызэрызэрагъэпэшрэ илъэси 10 ирикъуащ. А зэ-маным кърпубыдзу мы

Іуэхущіапіэм лэжьыгъэшхуэ шригъэкіуэкіащ езы къалэ

кіуэціым и мызакъуэу, рай оным хиубыдэ жылагъуэхэ

2009 гъэр къапштэмэ, зи ныбжь хэкlуэта, ныкъуэ-дыкъуагъэ зыбгъэдэль цlыху мини 10-м lуэхутхьэбээ эз-мылlэужьыгъуэхэр хуащlащ. Нобэм къэс центрым ири-

гъэкІуэкІа Іуэхухэм иджыб лагъэ иджыри зы шІэу

лагъэ́ иджыри зы щ1эуэ кымагьяхачаш, Ар хузунэт1ащ щытык1э гугъу дыдэм
ихуа унагъуэ хуэмыш1ахэм
ядэ1эпыкъуным. Абыхэм
яды1ык ут 5 маэ къэс
Іуахущ1ап1эм махуэ 24-к1э
шагъэ1энуш, социальнэ и
льэныкъуэк1э зыхуенну
просмета и правичения
правикъузк1э зыхуенну
просмета и правичения
править и правичения
править и править
прави

псомкіи зыщіагъакъўэў, узыншагъэми щыкіэлъыі

узыншагьэми щыкіэльып-льу, Ахэр кьэуат зышіэль ерыскымзакіхэмісі махуэм хузэз у 4 пшіэншэ уятьэшхэ-куш, Ар эм ныбжь хэміуэта цэіэлыкмуэтьушхуэу кьэп-льытэ хъунущ. Абыхэм я пенсэм щышу ерыскым трагьякіуалау шыта ахьшэр сыхуджуэмэ, псори зы-туахутымабазжэм щіат хьу-чуш.

И уасэр соми 3-щ

Тупикин Андрей Николай и къуэм Къэбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Хэхакіуэ комиссэм и нафэщіым и къулыкъур щхъэщыхыным и Іуэхукіэ **Къэбэрдей-Балъкъэр** Республикэм и Хэхакіуэ комиссэм и Унафэ

м илъхьэн.

Къзбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Хэхакіуэ комиссэм и Унафэщіым и къуздээ ДЖЭШ Вячеслав

Къзбэрдей-Балъкъэр Республикэм и Хэхакіуэ комиссэм и Секретарь АТМУРЗАЕВЭ Иринз

КъБР-м и Хэхакіуэ комиссэм

КъБР-м и ХэхакІуэ комиссэм

"Урысой Фодерацом и цыхухом хэхыныгъзхомил яіз хуитынигъзхомур референцумым хэтыныміз я хуитыправодумур праводумур праводум

Гуэл Щхъуантіэхэм я щІагъым сурэт щытрахынущ

Пыгъэгьазэм и 11 - 14-хэм Къэбэрдей-Балъкъэрым ще-кlyэкlынуш сурэттеххэм я зэпеуэ. Ауэ ахэр сурэттех къызэрыгуэккым - псы шlагъым и дахагъэр къэзыгъэ-льагъуэхэм яшышц.

УРЫСЕЙМ и шынальэ ээхуэмыдэхэм кънкіа сурэттех 12-м Гуэл Шкурантіхэм я шіатымы шыіэ дүнейм прахагьжи эр тельыджагьэмра кызгыльзгуэн хуейуэ хуагьзуваш. Зэпеуэр къызэрагьзпэшаш КъБР-м и Президентым и дминистрацэм. Шэрэдж күейм и дминистрацэм. Эчы шыт Урысей- партым ди республикэм шиіз къудамэм. Алхуэдуэ зэлеуэр кызаэтээлэндынымкіэ шіэгьэкъуэн хъуащ «Нептун» журналыр. ТОЛАСОВЭ Екатеоннэ.

ТОЛАСОВЭ Екатеринэ

мин 250 хуэдизым. А мастэр пилэншэу хагу хэт хуейхиг. А/Н1N1 вирусым иукГахэм я бжыгъэр (къэрал псори къапштэмэ) зы тхьэмахуэм кърпубълдуу плаху 1000-кгэ изхъмбэ хъуаш, ЩэкГуэтъуэм

нэхьыбэ хьуаш. Щэк Гуэг ьуэм и 29-м ирихьэл эр абы ил Ів-кбам я бжан бер прихумини 8,7-рэ хьурт.

♦ Къуршхэм я дунейно ма-хуэщ
 ♦ Бүркни э

тьуэм и лъэпкъ гуфІэгьуэщ 1993 гъэм Республико хъуащ,
◆ 1944 гъэм СССР-мрэ Чили
Республикэмрэ дипломат
зэхущытыкІэхэр зэхуаІэ
хъчаш.

◆ Санкт-Петербург щызэхуо-зэ ЕврАЗЭС советым хэт къэ-

ралхэм я лІыщхьэхэр. ◆ 1946 гъэм ООН-м Сабийхэм

защІэгъэкъуэнымкІэ сабий фонд къызэригъэпэщащ.

• Я къалэнхэр ягъэзащІзу яукІа журналистхэм я фэеплъ

КъБР-м и Президентымрэ Правительствэмрэ я пресс-lyэхущlапlэм и лэжьакlyэ

хэр палестин контрабандэм зэребэна щыЛэкьым: я поли-цэм зэээмызэ шІы шІатІыкІа-хэр кьигьауэрт, пеы ири-гьэльадэрг, газ шхыухь ириу-тІыпшхьэрт. Иджы палести-нэм и пезукІэр изхь гугьу хьу-ну хуагьэфащэ. Къэралхэр зэдолажьэ

Китайм и унафэщІ Ху Цзиньтао лыгьэгьазэм и 12 - 14-хэм къэрал ГуэхукІэ

зидентхэращ.
Ван Гунъя зэрыжи амк Iэ, къралицым я л Іыцхьохэм къызэ Iyахынущ Тыркумэн-Узбекистан-Къэзахъстан-Китай газ бжьамий яухуагъа-

мукта журналистым я фленль махуэщ.

♦ Дыггыр кынцілкіанц сыкыэти 7-рэ дакынкы 29-м, кыукыжынущ сыхыэт 16-рэ дакынкы 29-м.

♦ Махуэм и кіыхыагыц сыхыэти 9.

Илинэнэр зыгыжызырар УБУЩЮ Зарифиі,

<u> — (Лъэпкъ Іущыгъэ:)</u>

• Дыгъуасэ

НэхъыфІхэм **ялъэщІыхьэ**ц

жиіащ КъВР-м и Президент рычотыщія Гуахухаміба зад-къвщызаї умхым.
Арп вухмым хытару рыт щытыкібр икім къвхи-тым умумня умумн

- Щізныгьэфі зззыгьэгьузтауэ кьэзыгьэзжахам, янахь машірарау, я процент 25- 30-м ильэби гі ухудых 25- 30-м ильэби гі ухудых айдых а

икъукіа іуэхугъуз куэд къвзашівубыда. Псалъэм папщіз, кредит кооперативу 36
къвзадят-загащри, абъзсам
щій къредит кооперативу 36
ковзадят-загащри, абъзсам
щій гъу къэрычэтэнщізхам
щій гъу къэрычэтэнщізхам
щій гъу къэрычэтэнщізхам
идать закышри іуэхум къвкадят-элъкьвщі, - жиівщ абъзмамутэ Михаил заууасахам щалкъз къвхумсьвщі катайм и экопомикс укужбаркот мащізм зегі-зауканным
грухузу забы щалэжкым. А
къэральни и къэрычэтыщізар экспортам нэгь хуэназау экспортам нэгь хуэназау экспортам нэгь хуэназау закар за кара пара на кара
шышійдзам, ауз абыхам
яхуэафізаці піаль з кізщіми ял экыштар ктуэхуя
п къэральям щыпарукам
я къэральям щыпарукам

папцій хьопшыпхэр кьыщій-тьякіным кьару псори ира-кьалізну. Мамутэ Михаил кьызэрильнэтимкія, аращ Урысей Федерацэми иціэн жуейр.

- Къвлэшхуэхэм, щіына-тынаў кармазым польци, сыту жыліяма, Урысей обер-сыту жыліяма, Урысей обер-рацэм и къвлэшхуэхэм кре-рацэм и къвлэшхуэхэм кре-лит зытітнухэл шыкуали. сыту жыпізма, урысей Федераціям и калізшкуальці, затынухарі шыкуальці, затынухарі шыкуальці, затынухарі шыкуальці, затынухарі шыкуальці, затынухарі шайын адыпады дайын адыран дайын адыран дайын адыран ады

ізнес-йнкубаторым и гуі ьу хуэсщіынуй си гугъат, ауэ) Налшык и бизнес-инку-іторым хуэдэ мыхъункіз ітошыныхь. Абы къыхэсытошыных. Абы кызка кыум, пасальа кыудайды мыхыу, а јузхущјалізр си нокіз заятьларат-умам нахъ къзсштэнут. Сыщымыума, кырма кырма кырма кырма наука кырма кырма кырма наука кырма кырма шык шүгыубтынуш, — жијаш сорокинэм. Зајущјам унафо кырмара-рам кырша кырма кырмара-рам кырша кырма кырмара-рам кырша кырмара-рам кырша кырмара-рам кырша кырмара-рам кырша кырмара-рам кырша кырмара-рам кырша кырмара-рам кырмара кырмара-рам кырмара кырмара-рам кырмара кырмара-рам кырмара кырмара-рам кырмара кырмара кырмара-рам кырмара кырмара кырмара-рам кырмара кы

пыкьуурэ, щіынальзхэм я зыкъ-рагьзужьыну. Зэ/шуіз нэужьым хьэ-щіэхэр щагьэг-уззащ Нал-шык и бизнес-инкубаторым и лэжьэкіэм, республикэм къщщыщагьэкі хьэпшып, шхыныгьуэ нэхыфіхэр аб-деж щрагьэльзгьузца

ГЪУЩІО Зариф. Сурэтхэр КЪАРЕЙ Элинэ трихащ.

диыгъам папщіэ фіыщіэ зэ-рыхуащіымкіэ тхыгъэ. «Зэіущіэшхуэм хэтахэм я ціэкіэ фіыщіэ пхудощі хьэ-пціагъэ къызэрыдэпхам пап-щіэ. Уэ сыт и льэныкъуэкіи укъызэрыддэІэпыкъуам къы-хэкІыу мы зэІущІэшхуэр фэ-

«Къэбэрдей-Балъкъэрыр къэгъэщіэрэщіэжынымкіэ зэфіагъэкіхэр хьэлэмэтщ» лэжьыгъэр ди зэІущІэшхуэр зытеухуауэ щытам сыткІи зэ-резэгъырщ». рыщІагъ хэмылъу, зэщІэ-гъзуІуауэ екІуэкІащ, абы къыщаІэта Іуэхухэр куууэ резэгьырцю.

Тхыгъэр къызыбгъэдэкІахэм кыхагьэшащ Къэбэрлей-Балькъэрым дялэкін
апхуэдэ зәіушІэхэр политикэ, экономикэ ІзнатІэхэм
щыпашэхэм я дэІзпыкъуныгъэкіэ къыщызэрагьэлэшыну зэрашынгутыы

зэпкърахащ, езы форумым статус хэІэтыкІа игъуэтащ», - итщ тхыгьэм.

- игш тымгым и къмзграпра-пак узум зраткымкіз, абыкум Кърбэрдей-Бапъкъ-рыр къмпіймакам пьабжы иющ. «Республикзм ушівди-къзкар абы и географием и зякъужьым, изхымпьър- ус-къмзплъкьаму мыбы ще кымзплъкьаму мыбы пе-к

● КъБР-м и Правительствэм

Іцэхигъцэ 20-м ЩІИГЪЦ

КъБР-м и Правительствэм и ыгъуасэрей зэlушlэм lуэхудыгь уасэрей зэlушlэм туэху-гьуэ 20-м щІнгьум щыхэпльащ, Ар иригьэк Гуэк Гащ абы и Унафэщ ГМеркулов Александр.

УФ-м и Президентым и пол-номочнэ ліыкіузу Ипшэ Феде-ральнэ щіынальэм щыіэм и ап-паратым Къзбэрдей-Баль-къэрымкіэ и федеральнэ инс-пектор нэхышхыэ Вербицкий Алексей къэралым и лІышхьэм и алминистрацэм леж шызэхэта зэІущІэр зытеухуауэ щытам тепсэльыхьа нэужь, зэхыхьэм щедэГуащ 2010 гъэм республишедэіуащ 2010 г-ым республик-ком и сабийхэм зэрызагьэп-сэхунум, я узыншагър ээра-рагъэф]эк (Куэнум, сджэным кышыдэхуэхэм я зэманыр нэ-гузыужкэ ээрагьэншПынум екьэпауэ КъБР-м лэжыыгым-рэ сспиальнэ зыужыыныгым-кіэ и министрым и къвдэнхэр кЫ и министрым и кваликтур маты-магьлэанды Амиюктур Фаты-мот жийахм. Абы къйзоритъра-пъртъгумий, эзраубъяма телу ньбжыщихма телу ньбжыщихма мышагъл-схуну, я узыниватъор щратъ-техникэ лъабжьор закуздар лъзныктур покомки къапщытъ-нущ, цівк/ухм щытык! этими къмхузуратърищин папщ!

къыхузэрагъэпэщын папщІэ ахэр здагъэкІуэну лагерхэр

элпеужіэ кымхахынуш, Алхуэлу Правительством шышхэр холльаш 2010 гьэм Къзбордей-Балъксэрым и къз-ралмалькур привидана хора-шаннум и папада хора-паннум и папада хора-да хора-да хора-хом защеть зужьеным турхуа республик программя, «Ксы-рались Тухухэр», «ТээтТы-льыть фондхур», «Сощалыю политис» Нахызем, «Инху-политис» Нахызем, «Инхухэм социальнэу ядэІэпыкъун» Іыхьэ гуэдзэм япкъ иткІэ рес-публикэ бюджетым и хьэкъкІэ публикэ оюджетым и льэльль-щіэльзіулахэм мыльтых яхухэхы-ным, «Іэмал зимыІэ медицинэ страхованэм и Къэбэрдей-Бать-кър щівнальъ фондым 2010 гъэм и бюджетыю», «2008 - 2010 гъм и бюджетым», «2008 - 2010 гъзхэм КъБР-м коррупцэм ще-бэньным и Іузхук1э республи-кэ программэ эхэка зэхъуз-к1ыныгъэхэр хэлъхьэнымэ теу-хуа Іуэхугъуэхэм, нэгъуэщ1-хэми.

зэкихьэм и ктэукым къвг-м узыншагъэр хъумэнымк1э и министр Бицу Вадим зэхуэса-хэр хитъэгъуззаш уз зэрыцІалэ-хэмрэ (А/H1NI) грипп л1эу-жьыгъуэмрэ къэятэ хъужы-къуэм, медицинэм и 1энат1эхэр абыхэм зэрапэщ1этынум зэры-

абыхэм зэрапэщіэтынум зэры-хуэхьэзырым. Зэіущіэм хэтащ КъБР-м и Правительствэм и Унафэщіым и япэ къуэдээ Тхьэзэпльыж Му-рат, Къэрал комитетхэм я унафэщіхэр, къалэ, район администрацэхэм я Іэтащхьэхэр, ирагьэблэгьа къулыкъущІэхэр.

ХРЭЖИКРАБА ТИК

Paca y Santozak

Президент хэхыныгъэм кІэльыпльыну

АБХЪАЗ. Республикэм и ХэхакІуэ комиссэмрэ демократи итыкІэхэр къзхутэнымкІэ Москва и фондымрэ къызэрагьэнэ щащ Абхьазым президент хэхыныгьэхэр зэры льыну, тетхыхьыну дунейпсо пресс-центр.

ПРЕСС-ЦЕНТРЫМ шылэжьэнуш кьэрал 40-м я журналист юр. Абыхм 2009 гээм дыгьэгьгаээм и 12-м Абхьазым и прези ейнт хахыныр зэрекіуукіну кыагызлэгэсуэриц, «стіол хкурей-сэр» кыагэрагьэлэшынуш, дунейпсо «Иэльыплых Іухэр, респуб-никам и унафальтауь каатылыстызыуш.

Пыхусыхум егъэгузавэ

АДЫГЕЙ. <u>Мейкыуапэдэгхэм яшышу пыхусыху кьызууал</u>дэхэм я бэкыхээм хэхүүээтынны. Абыхэм я нэхыйэр ээрысабайм доху-тырхэр espanlelmeй.

КЪАЛЭ администрацэм и пресс-ІуэхущІапІэм къызэритамкІэ, Узыншагьэр хыумэнымк1 управленэм гриппын пэщ1этыным гэц3этын дэгдэг дэгдэг рас дэгдэг дэгдэг гэц3эгэг гамшагэхэр я гэхжытьэм зэрыгэмылтылым къмхжы, абы унафу къмпан-тан, дохутырхэм аб бамгээр поликиникэхэм ихэмэб энацыну, эмгээлсхэгүү хэмхуэхми ягьэлэжыгу, хулиниктууг бул-

ХЬЭШЫКЪУЕЙ Олег.

«Адыгэ псальэр» къыфІэрыхьэну фыхуеймэ

Ди щіэджыкіакіуэ лъапіэхэ!

Фигу къыдогъэкІыж 2010 гъэм и япэ илъэс ыкъуэм къыфІэрыхьэну газетхэм, журналхэм Іэ тедзэныр зэрекІуэкІыр. Ильэс ныкъуэм ди газетым и уасэщ сом 356-

Римэс ныквуэм ди настыя в умож сов рэ к эп ейк н 10-рэ. «Адыгэ псалъэм» Іэ щытевдээ хъунущ рес-публикэм и пощт Туэхущ lanlэ псоми.

Ди индексыр 51531

Мысырым и муралш Палес тинэм хуи1э къэрал гъунан-къэр гъуш1 блынк1э къригъз-быдэк1ыну. Ар къыхок1 контрабандэм нобэкІэ тыншу я гъунапкъэр зэрызэпнупщІы-

фым. ГъущІ блыныр щІым хэтынущ метр 20 - 30 и кууагъыу. Абы километри 10 хуэдиз и кыхызгызу шытынуш. Блыным зэхуишТынуш контра-бандистхэм къагъэсэбэпу щТы щТагъым щыщТэтТыкТа лъагъуэхэри. А лъагъуэхэмкІэ па-лестинхэм яІэрохьэ Іэщэри, хущхъуэхэри, нэгъуэщI зы хуеину псори.

хуенну псори.
Палестинэ-мысыр къэрал гъунапкъэр зэрызэпаупщІ щІыщІагь лъагъуэхэр куэд мэхьу. Абыхэмкіэ зекіуэхэращ Газэ секторым и экономикэр зэтезыіыгъэр. Палестимикэр ээтезыныгьэр. Палести-нэр ильэсиш хъхрау мэпсэу ХАМАС ислъам ээшТэххес-ныгъэм и унафэм щірту, Мы-сырыр абыхэм ядэщ шхъэкіэ, Иэраилым санкцэ ткіййхэм-кіз «Іэпхлэліх» ещі. Нобэр къыздэсым мысыр-

ГъущІ блынкІэ зегъэбыдэ

кІуэнуш Къэзахъстанымр: Тыркумэнымрэ, Китайм къэ ралшІыб ІуэхухэмкІэ и ми-нистр Ван Гунъя къельытэ а <u>Гуэхугъуэм я къэралымрэ</u> Азие Курытымрэ я зэху-шы<u>тыкГэхэр иригъэфГэкГуэ</u>-

ну. Ху Цзиньтао Къэзахъстанымрэ Тыркумэнымрэ езы-гъэблэгъар а къэралхэм я пре-

Уз шынагьуэр

Алыджым узыншагьэр хъумэнымк1э и министер-ствэм къызэритымк1э, я къз-ралым А/Н1N1 гриппым шилык1аш п1ыху 40. A/H1N1 гриппыр Алыдкым къыщеузащ цІыху мин 800-м

щІнгъум, абы щызыхъумэ хущхъуэр ирахьэлІащ цІыху

Хьэщіапіэрынэр емыкіущ.

lyepыlуате -

- Емынэ Жьакіэ и цьоэр жари. жари. Емынэ Жьакіэ нартхэ я биижьт, нарт-хэ къальикъэрейт, зэуакіуэ къежьзурэ: шыбэ туартэ яфінхуац, Кіра яфінхац, Кіэльыпхъэр щкъэкіэ, щіэмыхъэурэ, Емынэ Жьакіэ и лъэужьыр кіуэды-

ьмырт.
- И льэужь дытемыхьауэ къэдгъэзэн-къым, - жари арат нартхэ зек1уэ

- И лъзуван кърн арат нар... ипсжъвр. "
къми, - жари арат нар... ипсжъвр.
Емьню Жьакі о псытіынум тест; псытіынум къмджій ор., зекі узы къмізупиндан, къмпадор, Албоч, уанзы причиц, кіз- сищіри сакъзвани, Кізты-пхъора щкъзок і шіпри сакъзкани. Кізты-пхъора щкъзок і шіпри катожани. Кізты-пхъора щкъзок і шіпри текъз-кані. Емьню фізикі о причина прич

тольный принага на пр

жери. ФІэщІалэ цІынэти, жримыІэурэ, зыб-

жизында имали, каримылуру, зыо-жанэ дитьокан;
Шым шэсыф хьуа нэужь, и адэм к Иудын з хуххуар къритьоЛуэташ,
- Уи адэр Еминэ Жьакіэ ихьаш, - кыжириаш и анэм. Еминэ Жьакіэ и хэшіапіэр зышіэ шыіэкъым, бгъуэтынукъм. Бгъуэтин, унэльэщынукъм, ульемыжкэ.

ъемыжьэ. Албэч и къуэ Тотрэш шэсри, гъуэгу

дыгъум яхуащ, - жери. Пидым и щхьэр къніэта-към. Пидым зыри щыжи-мыйм, шыбэыхъуэр хьэщіэ-щым инкъмащ. Шіалэми и жьэ ээшінхакъым. инкъэхруар хьэщіэщым инкъжри эздуп джіауэ, пщым и мэльхкууэр хьэшіэщым кън-хьащ:

щ. Ди мэл хъушэр хьэм яш - Ди мэл хъушэр хъэм яш-хащ, - жери. Мэлыхъуэми зы псалъэ жриlакъым пщым, и щхъэр къи1этыххакъым. Пщым и хъэщэ щалэри Іэнэм зэрыпэ-рысщ; зы псалъи къахидээр-къым.

малькуэр хэлшэшым изы мизыка нзужь, пщым и зы унзугкь пщым и зы унзугкь пшым изы кери. Петем кери. Пшым бадза кызтегізіскару кызыкым кызыкым кызыкым малым шыхымымым шыхымымым шыхымымым.

унзіутыр хәзщізшым пків-жаш, Жэщыр хәкіуэтэху шіалэм бгээдэсри, пшыр шізкізькаш, Щіалэр нэху шыху езэ-гьакым. «Ніш ээрахуари, и мэл кэушэ кьэм ээрашхари, жәри кызфізіуэхуактым пшым, жийшы шіалэм. «Кызм и губжыр ккыуэм трелжыз жыхуаізрэаш, пшым сыіз-шізкіуэдэнушь. Нэху шыри, кызшрагьз-

Нэху щыри, къышрагъэ-жьэжым, щіалэр пщым

жьэжым, щалэр пщым еупщащ:
- Уи хьэщіэщ нэх у сыкъы-щекіащ. Сыщіумыгъэукіар къызжеіэ.

къызже!э.
- Ущ!езмыгъэук!ар уи
мы!уэху зепхуатэкъыми
аращ, - къыжри!ащ пщым. Шыбз гуартэр яхуащ жери,

дыщэ пхъуантэ

ьажэр щюгъуэж

БАЖЭМ адэжынэ къыlэ-рыхьащ. - Усшхынкъэ, адэжынэ цlыкlу! - жиlащ бажэм. -Куэд щlауэ сынощэрт сэ уэ! - Сумышх, - жиlащ адэжы-нэм. - Сыбутlыпшыжмэ джэдыл пшэркіэ зозгъэтіы-

- Джэдыл пшэр уафэм къе-хуэхрэ: дэнэ къыздипхынүр? луэхрэ: дэнэ кыздипкынур?

- Зы лівжьрэ зы бразькь-рэ блэкіынуш мыбыкіэ.

Гьуэмыла явінгы діліжкымрэ фызыжымрэ, - жиіаш адэ-жынжы. - Ліыжымрэ фызыжымрэ сэ эрэезгъзужьэн-щи, я гьуэмылэр уэ кыпкуэ-наш.

нащ.
- СыкъэбгъапцІэмэ, укъэ-зубыдыжынщи, уезгъэлъэ-тэхынщ, - жиІащ бажэм, адэ-жынэр иутІыпщыжри.

УкъэзгъэпцІэнукъым. мо жыг къуагъым

ктуэ, мо жыг къуагъым къузувэ: лыжьымрэ фызы-жьымрэ къэсынущ иджы-псту, мэшых ежьащи. Бажэр жыг къуагъым къузуващ. Лыжьымрэ фы-зыжьымрэ къэсри, адэжы-

нэр щалъагъум, гуфlащ. - Адэжынэ къытпэщlэхуащ! Етхужьэнщи, дгъэпщ-мэ, къэдубыдынщ, - жаlащ. Я гъуэмылэр ягъэтlылъри,

ымрэ фызыжымрэ ынэр ирахужьащ, абы къыкІэлъажыхыху, я гъуэ-мылэр пабжьэм хилъэфащ

мылэр паожьэм хильэфащ
Ліыжьымрэ фызыжьымрэ
жыжьэ Јуишри, адэжынэм
кыягьэзэжащ. Бажэр паб-жьэм кыхкыкыжащ, и јулэр
ильэщыжурэ.
Сыбгьэтхъэжащ, адэжынэ ціыкіу! Бажэ тхъэмэ, сыб-

гьэтхъащ! - НэгъуэщІи сыт ухуей? -

- гэгъуэщи сът ухуеи? -жиlащ адэжынэм. - Си ныбэ из хъуху сышха нэужь, - жиlащ бажэм, - сри-къуху сыдыхьэшхащэрэт жы-зоlэ. Сыбгъэдыхьэшхыфын? - Узгъэкlылынщ, - жиlащ

эжынэм. - Сыбгъэкlыл нэхърэ, шы-э къызжепlэмэ, нэхъ къэс-

●Псалъэжьхэр

Уи хэкур лъэшмэ. *чогчшхчэ*

♦Дунейр къэк**І**ухьи, уи унэ

ихьэж.

◆ Дауэм и кlэр зауэ хьумэ, зи мыГуэхүри хокГуадэ.

◆ Джатэ кыйхакГэ кьыпхуэ-жэм ущымыштэ, кьуэтьы мылым жээтым хуэсакь.

◆ Ем щыгъуэ бжьэдыгъур

ээшщ, ◆Зауэ езыгъажьэ и щхьэ тажъэ хохуэж.

лажьэ хохуэж. ◆Зауэм хэту джатэ хьэху ятыркъым. ◆Зы къэрабгъэм дзэ псор

от квэраог вэлгдээ леор егъэк Іуэд. ♦ Къэрабгъэр япэ мауэ. ♦ Лыгъэщ Іап Іэлы ик Іуа-

дэркъым. ◆ЛІыгъэм Іэщэр хуэжыІэ-

щ1эщ. ♦ЛІыхъужь и джатэ бзэщ-

хътрикъвм.

◆ Уи жагъузгъум ун пеэр ептин, ун цэхур пумыт.

◆ Ун лъликъым еплън, ун джагэ гъздалъэ.

◆ Ун хэкур лъэщмэ, уогуш-

хуэ. ♦Хамэхьэр къохьэри, унэ-

эр иреху. Хамэ ущие тхьэмахуэщ, бзэ хьэху махуищщ.

Уэ си анэурэ, сэрмахуэ гущэ,

Тхьэрыкъуэ пщэхум

. Шыпсэ жриlэурэ, адэжы-нэм бажэр зыкъомрэ игъэ-дыхьэшхащ.

 Иджыри сыт ухуей? еупщащ адэжынэр бажэм. ЗызгъэнщІыху сышхэрэ ыхьэшхыжа нэужь, къэзжыхь си хабзэщ. Къэзбгъэ жыхьыфын?

Ущіегъуэжынкъэ? • Сыщіегъуэжыні

Къэзгъэжыхъ: си лъэм зи-укъуэдиящэрэт жызоlэ. - Aтlэ, - жиlащ адэ жынэм - щакlуэр къежьащи, иджы-

- щакіуэр къежьащи, иджы-псту къэсынущ, хьэджафи щыгьущ: эретьэхужьи, унгу пэщыху къэжыхь.
 - Джэгукіэ щіагъуэщ, -жиіащ бажэм. - Хьэджафэм срахужьэжакъым Іэджэ шауэ

щlayэ.
- Укъысхуэарэзы? Си щхьэ сыхуит иджы? - жиlащ адэжынэм.

сыхүгі тідкы; - жиаш адэ-жынэм.
- Ухуитш, Гыуэгу махуэ! Адэжынэр мэкъупіэм хэ-льэдэжаш, Шакіуэмрэ хьэ-джафэмрэ къэсащ, бажэр ирахужьэри, зыкъомрэ кърахуэкіа нэужь, къаубы-

. Укъысіэрыхьакъэ, бажэ цыкіу! - жиlащ щакіуэм, ба-жэм и пщафэр иубыдри. Куэд уэзгъэкіун уи гугьати! Бажэр гъынэнащ:

Бажэр гъынэнащ:
- Адэжынэм «ущіегъуэ-жынкъэ?» щіыжиіар ара-гъэнт. Емынэм сызэрих уэ-

ок. жьащ, зы жыль д-laynщlaщ: - Хэт сигъэлIыщlэн? -

жери. Зылі къеплъри, щіалэр игу

жери,

Зылі кьеплъри, шіалэр игу ирихьа къунти, къыжриіащ;

- Съ узгъэлівшізниц,

- Сът си лівшіалицэ за изпъска за изпъзна за изпъ

хьэсыжынщ. Ульэскіэ пыщіэри, къе-жьэжащ щіалэр, шым къэ-шэсри. Къыздэкіуэжым, жэщ къытехъуэри, щіалэр зы жылэ дыхьащ: «Нэху сыкъы-щекіынщ», - жери.

жылу дыхьац; «тэху сыкын-шекіынц», - жери.

- Ныжэбэ хэт сигьэхьэ-шіэн? - жери шіэупщіати:

- Ди пщым уигьэхьэщіэнц, - кънжраішы, - Нэгьуэщіым и хьэшіэш, уикыя уэт шым укышіэмэ, кыпкуэтубжынуш. У шіёмыгтуэж закь уэт уигъэхьэщіэнурэ, пщым умукыжынурэ, пщым умукыжынурэ, пщым

уиукІыжынущ. «Зэрыхъу тлъагъунщ», -жери щІалэр пщым деж еб-

лэгьащ. Хьэщіэщым іэнэ кърахьэ-ри, щіалэм и пащхьэ къра-гьэуващ, пщыри къыбгъэдэ-тіысхьащ.

ысхващ. Пщымрэ щіалэмрэ Іэнэм ныпэрысым, пшым и шы.

одинарысым, нщым и шы-бзыхъуэр хьэщІэщым къи-

ПсыхэкІуадэ

Испы шу ціыкіум куэд хузэфіокі

УЗЗЫРМОС гъуэгу техьауз шу цівкіум. - Испыр мы льа-лям щелсыхащ, и шыр ильа-кэруп, езям уанар півшхая ты магар дыятьогоннящ, карул, езям уанар півшхая ты півшая т

НАРТ ТХЬЭМАДЭЖЬТИ, шу гуп ашІнгьури, Албэч зекІуэ ежьащ: - Емынэ ЖьакІэ и шхьэр къэтхьынщ, ари.

рахуащ. Уззырмас и шабзар зајумдазух, шу цівкіум и ша-баз зајудата-хохати, бланар кънукіащ. Бланар зајахщ, блатхыттым я зыр Уззырмас кънкумг-ван-нар и шыплім дилък-вар. Уззырмас блатхыр кыр-хузіатрасым, шыплім диль-ха-чути. Мэзым хыкожур пэт шу цівкіур кызаплажіащ, кыр-зазжри Уззырмас кыб-разіоння станар за править станар кыр-зазжри узанарымас кыб-разіоння станар за править станар кыр-тара за править за прав

къвізовари, оли-тост, мяс и шылья дами, шым мяс и шылья дами, шым хухьынков / жери. Афізкі хухьынков / жери. Афізкі жылья дами, шылья жыхьажащ. Блатхьар шылліямі к нихьом, я уно ихьажащ Узырмас, испы шу цыкіму дильа-гуар игъащізгъуэн хузмыухыу.

Тотрэшрэ Емынэ ЖьакІэрэ

мэзым сыхыйхыйі, Мэзым сыхэтыху, си шыр яхуаш. Щак1ум и шыр кыум дэзыхуар шы-тым икээжац апшбоцаху.
— Зыхуар шырэр?
— Зыхуар шыры дэг уэліімм — Захуар бырым жыжырына півам. — Уи шыракым ар зыхуейр, ун щкы-ращ, жийаш тотряп. Абы и ужыцсэры зесхуэр. И хэлііапіз ушыгыуазэ? Гъусэ укъмскухукьум?

джыжащ. смынэ жьакгэ и льзужыйр яхуурэ, Псыжь Іуфэ Іухьаш. Псыжь Іуфэ зы щІалэ шрихьэлІаш. ЩІалэр псым льакъуащхьэкІэ хэтщ, бдзэжьей

кым. - Псым дызэпрыдз, - жраГащ щГалэм. - арг Псым дызэпрыдзмэ, адэкГэ дэ ди

Албоч и къуз тогурот — техьащ Гъузгу здытетым, мэз щІыхьауэ, гуо макъ эзмикаш. Гуо макъмр къуз кіуэніым къндзіукіырти, Тотрэш куэм дыхьаш, Зыіп куэх кіуэніым дэтш, зы шу дажбэм кіррыхьэжауэ егьатту. Шу дажбэм кіррыхьэжауэ егьатту. Шу дажбум кіррыхьэжауэ стыту. Тогурот забам стыту. Тогурот суппіаці Албоч и есчол діым. Іуэхужщ. Кхъуафэр псым хидзэри, щ
Іалэм Тотрэшрэ щакіуэмрэ псым эзпришац.

- Иджы уэ зы кlагокіэ къзув, сэри зы
кlалокіэ сыкъэувынщи, къамылым тотрэш псытіыгум къытекіыжащ, мафіэ еддзынщ, - жриіащ Тотрэш и гъумафр едганищ, «з маф едганищ, «з маф едганищ, «з маф едганищ, «з маф едганиц, »з маф едганиц,

- Ар мыхьуамэ, шаоээр хэрлэг.... Емынэ Жьакіэ шабээшэ къндзащ. Шабээшэм Тотрэш ибгъукіэ зыкъы-щыхисащ. - Шабээшэри хъуакъым!

шыхисаш,
- Шабэшэри хьуакъым!
- Ари мыхуахэ аркэлыр нок/уэ!
- жерн Емынэ Жьак! аркэл кылдэаш.
- Албэч и къуэ Тотрэш и п!э ик!акъым.
аркълыр и пашхъэ къышехуэхаш,
- Ажалым шыштар Іррихьуэр мэхъу,

Емынэ ЖьакІэ. Сэ уэшхъу си хабзэкъым! - И сагъындакъыр зэГуидзэри, Тотрэш

Уи дыщым дыкъыщыхьэщІэнщи...

ЗЭЛІЗЭФЫЗ къуажэкіэм Бжыз матэ срихыэліати, седжа

дэст. - Мэз укіуэрэ зы пхъэгу къапшэркъэ, - жриlащ фызым и щхьэгъусэм. - Пхъэгъэсын диіэжкъым. Выгур зэщіищіэри, ліыр

мэз кіуащ. Пшапэр зэхэуауэ къыдыхьэжащ, пхъэ къимышэу. - Пхъэ къэпшакъыми-тІэ, -

- Пкъв къэпшакъыми-тів, - игъэщіягъуащ фызым - Мэз бжэн срихьэліати, къыкіяльызжыхъурэ махуэр сфіякіуащ, - жинащ ліым. - «Джэц-джэц!» жыпізрэ уедэхэщіатэмэ, уи

ужь къиувэнурэ къыпкіэлъы-кіуэнут бжэныр, - жиіащ фы-

зым.
- Пщэдей тезгъэзэнщи, седэхэщіэнщ, -жери етіуанэ махуэм тригъззащ ліым.
Бжэным еджэурэ мэзым
здыщізтым, ліыр бжьэ матэ
ирихьэліащ.

ирихьэліащ.
«Джэц-джэц!» жери бжьэ матэм ержащ ліыр, арщхьэкіз матэр и піз къикіакъым.
- Узэрегуакіуэщ, - жери ліыр мэзым къыщізкіыжащ.
- Бжэныр къэлхуакъыми?

къыпежьащ фызыр. - Бжэныр згъуэтыжакъым.

щхьэкіэ, си ужь къиувакъым, - жиіаш ліым. - Бжьэ матэм еджэ хабзэ? Матэр уи дамэм тебгъэувэн-

ти, къэпхьынт. - Къэсхьынщ, - жери ліым тригъззащ. Бжьэ матэм лъы-хъуэри игъуэтыжакъым. Щи-мыгъуэтыжым, Іэнэщіу къи-гъззэжащ.

- Бжьэр къэпщіа хъунти, ма-тэр ирахьэжьэри ежьэжа... -

кијащ ліым. «Мыпхуэдиз зи делагъ ліым афіэкіа сыдэпсэункъым», -жери фызым и хьэпшыпыр

фіащ:
- Тхьэм и шыкурщ: ліы делэр си натіэм икіащ, - жери.
- Икіакъым, тіасэ! - жиіаш
ліым, пхъуантэм къыдэпльри. - Уи дыщым дыкъыщых
ъэщіэнщи, ди унэ дихьэ-

Дана укіуара, тхьэмадэ?

ЗЫ ПІЫЖЬРЭ зы фызыкварэ псэурт. Мэш кысэ яјэти: Зэрыхкуам депльници, — жари губтууэм ихьаш, Къру леши кътућаскуу кысэр иуту ирихызајаци дімыжывура — Ди кысэр цихь бутэрэ? Иумынкъв иджы! — хузгуб-жыш къру пъвшэм. — Сыруйшимеч за фа-сьения предоставления предумента и предоставления предоставления

львэжащ, Фальэр ізнэм трагъзувэри:
 Кънхъуз! - жаїащ піыжьымрэ фызыжьымрэ.
 Фалъэм шхын къихъуэри, яшхащ. Фадэ къихъуэри, афыхыжащ.

трафыхымағыш, трафыхырури, яішхаш, Фадэ кымкуэри, трафыхымағаш, Трафыхымағаш, Традышханіз эрфізкірэ: жылами дахуэупсэнщ, жаlац піыкмырэ фызыкымірэ Жылаури ягізашхац ціыкіун ини кызданакыми. Я гъунэгъу жылари ягізашхан мурад яціац піыкмырэ фызыкмымірэ, Фальэр кыштэри, ліыжыр гъуэгу жхыш, Гъуэгум зы цідатэ кышрихыліаши.

"Дэнэ укіуэрэ, тхыэмадэ? Сытым улъежьа? - късупціащ цідатэр.

Здэкјуэри щјежьари жријащ щјалэм, фалъэм и гугъу хуищјащ.

хуншілігі.

- Кылхууі - жиіэри лінжыыр фальм тетьящімкавщішаль гкуэгурыкіуэр игьяшкащі игьэтхьащі. Ізгуі Пізмя жыліэр, ткомадзі - гуфащіщалэр горустыныбдакіумніці гурс сыпшінэ. Жылар ээрыб-гатхьм септьяніщі. пізку сыпшінэ. Жылар ээрыб-гатхьм септьяніщі. Шілагор гоустыныбдажокіаше сыми фальз иіыгьти, адежмам намыс сіціка, лінжыыр шхазукмужу, фальятыр зэбликуму, том игэлажамісты наместына жылам правитыр зэбликуму.

. дыккэогьэпціаці, - жаріі жылэр ээбгрыкіыжаці, пыжым кышцыяхымды кышқай кыралы кырал

овызжырыр унашхьэм дридзеящ мэлыфэм, къридзы-кыжащ.

Кърум сыкънгъэпціактым, - живащ піыжым. - Си налэр щыятекіа жылэми фальэмрэ піщіэтьуаламрэ сізшізыятьяна щіаль бзаджэми сахурикъунці ціджы. Буруту магтуры да друждэмсью, піыжывы сякващ. - Дэнэ укіуэрэ. тхьэмадэ? - късупціащ щіалэр. - Сыздэкіуэр пішіэркъе: зуан сыкъэзыщіа жылэр бэ-пых хэздэзіуці. Урні аращ уэсціэнур. - жери піыжым мэльфэ гъруры ризащ. Фэм щіалэр дридзеяці, къри-дзіяхнамаці, Замукіз щыхъум, щіалэ бзаджэр ліыжым «Мы фэм сумытьям».

дымыжаш. Эжиукіэ щыхтум, щіалэ бэаджэр ліыжыми кентыўнаш:

- Мы фэм сумытээуй, такэмада рамауэ: фалтыри шыри уэстыжынш.

- Шы ыпшіатуаламэр шіалэм кыыізшікты, кыыізшікты, кіыізшікты, кыыізшікты, кіыізшікты, ліыжыр я тыуізтіу жылэм яхыхыш.

- Ліыжь піцыупсыр укльятууякіў а нажыраў. - жари ліыжым кышыдыхымужніў - жари ліыжым кышыдыхымыжні я утутыщ жылэм, эрціхы-кіз малімір этрырі цажидээм, жут унашкым, эти бэ-ктышхым этрідэеші.

- Сызэрымышімыўнісярі фіфіц хызмэ, ніжкі сывэ-кізшікты маліміры кізыізшікты малір нітыатхыш, данэрэ дышэкіз етэри, кьахэкіыжаш.

шыбзыхъу эр нихьащ. Уэ зы псалъэ жыпlакъым, уи lyэху хэлътэкъыми. Шыбзыхъуэм и ужькlэ мэлыхъуэр нихьащ хьэщlэщым, ди мэл хъушэр щ. - Ди шыбз гуартэр шы-Зэанэзэкъуэ

- Уэ си анэурэ, сэрмахуэ гущэ, Си адэм и пщІантіэм пшэ фі́ыціэр

пхузогьапцірон
Уз сн анзурэ, сэрмахуз гущэ,
Мо мазэ ныкъуэр къысхурахьзхри
А сн щіалэурэ сн дыщэ бзыгъэ,
Ун
къыпхузэфіащіэри.
Уз сн анзурэ, сэрмахуз гущэ,

● Уэрэдыжь

щвог волг. А си щІалэурэ, си дыгъэ пажэ, махуэ ІэджэкІ

Сэ махуэ Гэд сыпкГэльыгыынуи. - Уэ си анэурэ, си анэ дыщэ Уэ уи кГэ къуагъкГэ сыпхуэх - А си щГалэурэ, си гурыгъу

Ди кузбжэ быдэр си адэм Іусудри.

- А си щІалэурэ, си дыща баш,
Нэхур зэрыщ мыгъузу удошэсык[рі

- Уэ си анэурэ, сэрмахуэ гущэ,
Щхьэ апхуэдизу нэпсыр
шІабераль!

гьзолэгъвш.
- Сопіащія, - идакъым ціалэм, сызыгьзлівщіам и псальзу втъхунахунщ жери.
- Умыпіащія, - къыжраіа шалэн жуспесьлакіаці, Кызалажіуяжым, псы прихыльня куспесьлакіаці, Кызалажіуяжым, псы прихылащі. Псыр кызууау, нэри пэри ихыри. Сызызимытын шхызкіз псальззимытын шхызкіз псальззимытын шхызкіз псальззимытын шхызкіз псальззимытын шхызкіз псальззимытын шхызкіз псальззимытын шхызжіз псальзізимытын шалажіззимытын шхызжіззимытын шалажіззимытын шхызжіззимытын шхызжіззимыты

икіыпіэр умыщіэмэ, псым ухэ-мыхьэ къызжиїащи, ари

мыхьэ кьызжиlащи, ари згъзунзкунщ», жери шыр псым хихуащ щlалэм. Унэхьунмэ, куарэ: шыр псым итхьэлащ, и ажал къз-са хъунтэкьыми, щlалэр ны-джэм къытридээжаш. Шыр узджынтару кънгъуэтыжри, уанэр къытрихаш, уанэр и ламашкъэм типтъкърои шlа-

уапэр кызы трилаш, уапэр п дамащхым трильхьэри, щіа-лэр псыхъуэм къыдэкіыжащ: - Псалъэм я нэхъ пэжри псыхжіуадэмэ хъу, зых уэмы-фащэм жепіэмэ, - жери.

